

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

кафедра кримінального права і процесу

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з виконання домашніх завдань**

з дисципліни «Актуальні питання кримінального права»

для здобувачів вищої освіти

другого (магістерського) рівня

Освітньо-професійної програми «Правознавство»

Спеціальність: 081 «Право»

Укладач д.ю.н., професор,
професор кафедри Панова О.О.

(посада, П.І.Б. викладача)

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри кримінального права і процесу
протокол № 2-2 від «29» лютого 2024 р.

Завідувач кафедри

_____ Софія ЛИХОВА

Методичні рекомендації та тематика ДЗ

Домашнє завдання з дисципліни виконується у 2 семестрі відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом в процесі засвоєння всього навчального матеріалу курсу „Актуальні питання кримінального права”.

Виконання, оформлення та захист домашнього завдання здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Домашнє завдання: 2 семестр.

Час, потрібний для виконання домашнього завдання до 8 годин самостійної роботи.

Варіанти завдань з домашнього завдання визначається порядковим номером здобувача вищої освіти в списку групи.

Завдання 1.

За допомогою тлумачного словника дослідіть значення понять «система» та «сукупність». Особлива частина кримінального права як частина галузі права становить собою систему чи сукупність кримінально-правових норм? Відповідь обґрунтуйте.

Завдання 2.

Визначте родові об'єкти, які охороняються в межах розділів Особливої частини КК України. Чи слід, на Вашу думку, у КК України поряд із розділами виділяти підрозділи (параграфи, глави)? Відповідь обґрунтуйте.

Завдання 3.

Дослідіть поняття «норма кримінального права (кримінально-правова норма)» та «стаття кримінального закону». Встановіть їх співвідношення між собою.

Завдання 4.

На основі аналізу положень Кримінального кодексу України наведіть 5 прикладів криміналізації і вкажіть на використаний законодавцем спосіб криміналізації. Чи має закон про кримінальну відповідальність, яким відповідні діяння криміналізовано, зворотну дію в часі? Відповідь обґрунтуйте.

Завдання 5.

На основі аналізу положень Кримінального кодексу України наведіть 5 прикладів декриміналізації і вкажіть на використаний законодавцем спосіб декриміналізації. Чи має закон про кримінальну відповідальність, яким відповідні діяння декриміналізовано, зворотну дію в часі? Відповідь обґрунтуйте.

Завдання 6.

На основі аналізу положень Кримінального кодексу України наведіть 3 приклади диференціації кримінальної відповідальності. Визначте, за якими ознаками складу кримінального правопорушення законодавець диференціював кримінальну відповідальність у наведених Вами прикладах.

Завдання 7.

Наведіть приклади випадків, коли назва статті Особливої частини КК України є вужчою/ширшою за її диспозицію. При застосуванні перевага повинна надаватися назві чи диспозиції відповідної статті? Відповідь обґрунтуйте.

Завдання 8.

Проаналізуйте рішення Європейського суду з прав людини та дайте відповіді на такі запитання:

- у чому полягало порушення законних прав та свобод заявників? Які аргументи можна навести на користь кожної з висловлених позицій?

- яку правову позицію сформулював Європейський суд з прав людини щодо дотримання законних прав та свобод людини? Які аргументи на обґрунтування своєї позиції навів Європейський суд з прав людини?

Рішення ЄСПЛ від 28 жовтня 1988 року по справі «Броуган та інші проти Сполученого Королівства» (Case of Brogan and Others v. the United Kingdom). Режим доступу: <http://eurocourt.in.ua/Article.asp?AIIdx=430>

Завдання 9.

З'ясуйте відмінності між ідеальною сукупністю та конкуренцією кримінально-правових норм. Позицію аргументуйте та наведіть приклади.

Завдання 10.

Проаналізуйте рішення Європейського суду з прав людини та дайте відповіді на такі запитання:

- у чому полягало порушення законних прав та свобод заявників? Які аргументи можна навести на користь кожної з висловлених позицій?

- яку правову позицію сформулював Європейський суд з прав людини щодо дотримання законних прав та свобод людини? Які аргументи на обґрунтування своєї позиції навів Європейський суд з прав людини?

Рішення ЄСПЛ від 7 грудня 2006 року по справі Іванов проти України (Ivanov vs Ukraine: decision of the European Court of Human rights of 7th December 2006). Available at: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/974_136

Завдання 11.

Проаналізуйте постанову Верховного Суду України (Верховного Суду) у справі про злочини проти основ національної безпеки України та дайте відповіді на такі запитання:

- у чому, на думку скаржника, полягало неоднакове чи неправильне застосування положень кримінального закону? Які аргументи можна навести на користь цього підходу?

- який висновок щодо застосування відповідних кримінально-правових норм сформулював Верховний Суд України (Верховний Суд)? Які аргументи на обґрунтування своєї позиції навів Верховний Суд України (Верховний Суд)?

Постанова від 12.12.2019 р. у справі № 425/388/15-к
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/79883027>.

Завдання 12.

Проаналізуйте постанову Верховного Суду України (Верховного Суду) у справі про злочини проти основ національної безпеки України та дайте відповіді на такі запитання:

- у чому, на думку скаржника, полягало неоднакове чи неправильне застосування положень кримінального закону? Які аргументи можна навести на користь цього підходу?

- який висновок щодо застосування відповідних кримінально-правових норм сформулював Верховний Суд України (Верховний Суд)? Які аргументи на обґрунтування своєї позиції навів Верховний Суд України (Верховний Суд)?

Постанова від 13.06.2019 р. у справі № 712/10570/14-к:
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/82450028>.

Завдання 13.

Проаналізуйте постанову Верховного Суду України (Верховного Суду) у справі про злочини проти основ національної безпеки України та дайте відповіді на такі запитання:

- у чому, на думку скаржника, полягало неоднакове чи неправильне застосування положень кримінального закону? Які аргументи можна навести на користь цього підходу?

- який висновок щодо застосування відповідних кримінально-правових норм сформулював Верховний Суд України (Верховний Суд)? Які аргументи на обґрунтування своєї позиції навів Верховний Суд України (Верховний Суд)?

Постанова від 30.05.2019 р. у справі № 640/993/15-к:
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/82189038>.

Завдання 14.

Випишіть із розділу II Особливої частини КК України статті, що передбачають відповідальність за кримінальні правопорушення, ознакою складу яких є наслідок у виді створення небезпеки для життя чи здоров'я людини. Розкрийте зміст цієї ознаки складу кримінального правопорушення.

Завдання 15.

Визначте тип співвідношення норм статей Особливої частини КК України. Відповідь обґрунтуйте:

- п.8 ч. 2 ст. 115 та ст. 112, ст. 348, ст. 379, ст. 400, ч.5 ст. 404, ст. 443 КК України;

- ч.1 ст. 115 та ст. 116 КК України;

- п.2 ч. 2 ст. 115 та ст. 117 КК України;

- ч.1 ст. 115 та ст. 118 КК України;

- ст. 116 та ст. 118 КК України.

Завдання 16.

Визначте тип співвідношення норм статей Особливої частини КК України. Відповідь обґрунтуйте:

- ч. 1 ст. 115 та ч. 1 ст. 119 КК України;
- ч. 1 ст. 119 та ч. 2 ст. 121 (спричинило смерть потерпілого), ч. 3 ст. 134, ч. 3 ст. 135, ч. 3 ст. 136, ч. 2 ст. 137, ч. 2 ст. 139, ст. 140, ст. 141 КК України.

Завдання 17.

Визначте тип співвідношення норм статей Особливої частини КК України. Відповідь обґрунтуйте:

- ч. 1 ст. 121 та ст. 128 КК України;
- ч. 1 ст. 122 та ст. 128 КК України;
- ст. 128 та ч. 3 ст. 133, ч. 3 ст. 134, ч. 3 ст. 135, ч. 1 ст. 136, ст. 137, ст. 138, ч. 2 ст. 139, ст. 140, ст. 141, ч. 2 ст. 142, ст. 145 КК України.

Завдання 17.

Визначте тип співвідношення норм статей Особливої частини КК України. Відповідь обґрунтуйте:

- ч. 3 ст. 135 та ч.1,3 ст. 136 КК України;
- ч. 1 ст. 121 та ч. 1 ст. 144 КК України;
- ч. 1 ст. 121 та ч. 2 ст. 143 КК України;
- ст. 141 та ст. 142 КК України.

Завдання 18.

Ознайомтеся з визначенням поняття катування у ст. 1 Конвенції ООН проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984р. (http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_085). Чи узгоджується ст. 127 КК України з положеннями цього міжнародного договору? Чи виконала Україна свої міжнародні зобов'язання щодо криміналізації катування? Відповідь обґрунтуйте.

Завдання 19.

З'ясуйте чи наявна практика Верховного Суду України (Верховного Суду) по кримінальних правопорушеннях проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. В разі наявності такої практики, проаналізуйте постанови Верховного Суду України (Верховного Суду) та дайте відповіді на такі запитання (письмово):

- у чому, на думку скаржника, полягало неоднакове чи неправильне застосування положень розділу IV «Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи» Особливої частини КК України? Які аргументи можна навести на користь цього підходу?

- який висновок щодо застосування відповідних кримінально-правових норм сформулював Верховний Суд України (Верховний Суд)? Які аргументи на обґрунтування своєї позиції навів Верховний Суд України (Верховний Суд)?

Завдання 20.

Складіть фабули (приклади) і напишіть формули кваліфікації таких діянь:

- А) пособництва у зґвалтуванні особи жіночої статі;
- Б) співвиконавства у зґвалтуванні особи чоловічої статі;
- В) замаху на зґвалтування особи жіночої статі;
- Г) готування до сексуального насильства.

Завдання 21.

Проаналізуйте наведену нижче практику Європейського суду з прав людини і визначіть у тлумаченні яких положень КК України слід використовувати вказану практику ЄСПЛ? Відповідь обґрунтуйте. (Рішення ЄСПЛ від 4 грудня 2003 року: Справа «М.С. проти Болгарії». URL: <http://eurocourt.in.ua/Article.asp?AIIdx=629>)

Завдання 22.

Проаналізуйте наведену нижче практику Європейського суду з прав людини і визначіть у тлумаченні яких положень КК України слід використовувати вказану практику ЄСПЛ? Відповідь обґрунтуйте. (Рішення ЄСПЛ від 26 березня 1985 року: Справа «X і Y проти Нідерландів». URL: http://europeancourt.ru/uploads/ECHR_X_and_Y_v_The_Netherlands_26_03_1985.pdf)

Завдання 23.

Проаналізуйте практику Європейського суду з прав людини та зазначте яку позицію було ним сформульовано з розглядуваного питання: Bluf vs The Netherlands (Заява № 16616/90) від 09.02.1995 р. <http://ukrainepravo.com/news/international/spl-vstanoviv-chi-zakonnim-obmezheniya-spilkuvannya-mizh-eks-agentom-sekretnoi-sluzhbi-ta-yogo-advok/>
<http://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/pdf/?library=ECHR&id=001-57915&filename=001-57915.pdf>

Завдання 24.

Проаналізуйте практику Європейського суду з прав людини та зазначте яку позицію було ним сформульовано з розглядуваного питання: Nadjianastassiou vs Greece (Заява №12945/87) від 12.12.1992 р. <http://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/pdf/?library=ECHR&id=001-57779&filename=001-57779.pdf>
https://mmdc.ru/praktika_evropejskogo_suda/praktika_po_st10_evropejskoj_konvencii/europ_practice80/

Завдання 25.

Ознайомтеся з рішенням Конституційного Суду України від 10 січня 2008 року № 1-рп/2008 у справі № 1-3/2008 (<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-08>), Ухвалою Конституційного Суду України від 14 жовтня 1997 року № 44-з у справі № 016/1241-97 (<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/vz44u710-97>) та дайте відповідь на запитання: чи охороняється нормами розділу XVIII Особливої частини КК 219 юрисдикційна діяльність третейських судів, Міжнародного комерційного

арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України, Конституційного Суду України? Свою відповідь обґрунтуйте

Завдання 26.

Проаналізуйте рішення Європейського Суду з прав людини (далі - ЄСПЛ) у справах «Луценко проти України» (заява № 6492/11) від 03.07.2012 р. (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_852), «Нечипорук і Йонкало проти України» (заява № 42310/04) від 21.04.2011 р. (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_683) та дайте відповіді на запитання: які правові позиції, викладені у цьому рішенні, мають значення для тлумачення ознак складів кримінальних правопорушень, закріплених у статтях розділу XVIII Особливої частини КК України? Свою відповідь обґрунтуйте